

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubochni

na rok szkolny 2026/2027

Hasło przewodnie programu:

„Świadome decyzje edukacyjno-zawodowe w zmieniającym się świecie”

Program opracowano we współpracy z:

nauczycielami i specjalistami Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni oraz – zgodnie z obowiązującymi przepisami – lokalnymi pracodawcami.

Termin realizacji:

1 września 2026 r. – 31 sierpnia 2027 r.

Zatwierdzono do realizacji:

.....

Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni:

.....

I. PODSTAWA OPRACOWANIA I CHARAKTER PROGRAMU

1. Podstawa opracowania programu

Program realizacji doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubochni na rok szkolny 2026/2027 został opracowany jako dokument wykonawczy do Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni na lata 2026–2030.

Program określa działania podejmowane w roku szkolnym 2026/2027 w zakresie preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz sposób ich realizacji przez nauczycieli, wychowawców, specjalistów i inne podmioty współpracujące z placówką.

Podstawę opracowania programu stanowią w szczególności:

1. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a;
2. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 73);
3. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni na lata 2026–2030;
4. podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa ustalone przez Ministra Edukacji na rok szkolny 2026/2027;
5. potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci i uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni;
6. potrzeby i oczekiwania rodziców oraz nauczycieli;
7. możliwości współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, pracodawcami, instytucjami rynku pracy, Branżowymi Centrami Umiejętności oraz innymi podmiotami wspierającymi realizację doradztwa zawodowego.

Program uwzględnia zmiany obowiązujące od 1 września 2026 r., w szczególności rozszerzenie możliwości organizowania wizyt zawodoznawczych oraz obowiązek opracowywania programu we współpracy z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż.

2. Charakter programu

Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2026/2027 ma charakter praktyczny, rozwojowy i międzyprzedmiotowy.

Obejmuje:

- dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym – w zakresie preorientacji zawodowej;
- uczniów klas I–VI szkoły podstawowej – w zakresie orientacji zawodowej;
- uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej – w zakresie doradztwa zawodowego;
- rodziców;
- nauczycieli, wychowawców i specjalistów;
- podmioty zewnętrzne współpracujące z Zespołem w realizacji doradztwa zawodowego.

Program nie ogranicza doradztwa zawodowego wyłącznie do obowiązkowych zajęć prowadzonych w klasach VII i VIII. Zakłada systematyczne rozwijanie wiedzy, umiejętności, postaw i kompetencji potrzebnych do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych na wszystkich etapach edukacyjnych.

Działania zaplanowane na rok szkolny 2026/2027 koncentrują się na czterech podstawowych obszarach:

- 1. Poznawanie własnych zasobów** – zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron, wartości, predyspozycji i możliwości.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy** – poznawanie zawodów, środowiska pracy, zmian zachodzących na rynku pracy oraz znaczenia kompetencji potrzebnych w życiu zawodowym.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie** – poznawanie możliwości dalszego kształcenia, różnych ścieżek edukacyjnych oraz rozwijanie gotowości do uczenia się i aktualizowania własnych kompetencji.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych** – rozwijanie umiejętności wyznaczania celów, dokonywania wyborów, analizowania informacji i podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

Program zakłada wykorzystywanie przede wszystkim metod aktywizujących i doświadczeń praktycznych. Szczególne znaczenie mają spotkania z przedstawicielami zawodów, wizyty zawodoznawcze, współpraca z pracodawcami, poznawanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe i Branżowych Centrów Umiejętności, projekty edukacyjne, warsztaty oraz działania umożliwiające uczniom poznawanie rzeczywistych środowisk pracy.

3. Powiązanie programu z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027

Przy planowaniu działań na rok szkolny 2026/2027 uwzględniono podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa określone przez Ministra Edukacji.

Szczególne znaczenie dla realizacji niniejszego programu ma kierunek dotyczący **wspierania podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego oraz upowszechnienia nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.**

W programie uwzględniono również działania odpowiadające innym kierunkom polityki oświatowej, w szczególności poprzez:

- rozwijanie ciekawości i aktywności poznawczej dzieci i uczniów;
- stosowanie kształcenia interdyscyplinarnego oraz pracy projektowej;
- rozwijanie krytycznego myślenia;
- kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego wykorzystywania technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji, w procesie poznawania świata edukacji i pracy;
- wspieranie współpracy z rodzicami;
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb, możliwości i zasobów dzieci i uczniów;

- rozwijanie kompetencji osobistych, społecznych i obywatelskich;
- przygotowanie dzieci i uczniów do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się środowisku edukacyjnym, społecznym i zawodowym.

Program realizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2026/2027 ma zatem nie tylko umożliwiać uczniom poznawanie zawodów i możliwości dalszego kształcenia, lecz przede wszystkim przygotowywać ich do **świadomego, elastycznego i odpowiedzialnego kierowania własnym rozwojem**.

II. DIAGNOZA POTRZEB I UWARUNKOWAŃ REALIZACJI PROGRAMU W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

1. Założenia diagnozy

Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2026/2027 został opracowany z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni, specyfiki poszczególnych etapów edukacyjnych, doświadczeń wynikających z dotychczasowej realizacji działań doradczych oraz aktualnych uwarunkowań systemu edukacji i rynku pracy.

Diagnoza stanowi punkt wyjścia do planowania działań w taki sposób, aby doradztwo zawodowe nie ograniczało się do przekazywania informacji o zawodach i szkołach, lecz wspierało dzieci i uczniów w stopniowym poznawaniu siebie, rozwijaniu zainteresowań i kompetencji, poznawaniu możliwości edukacyjnych oraz przygotowaniu do podejmowania świadomych decyzji.

Przy opracowywaniu programu uwzględniono w szczególności:

- obserwacje dzieci i uczniów prowadzone przez nauczycieli, wychowawców i specjalistów;
- doświadczenia wynikające z dotychczasowej realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego;
- rozmowy prowadzone z uczniami i rodzicami;
- potrzeby zgłaszane przez nauczycieli i wychowawców;
- specyfikę środowiska lokalnego;
- możliwości współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, pracodawcami oraz instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe;
- aktualne wymagania dotyczące realizacji doradztwa zawodowego;
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

2. Potrzeby dzieci i uczniów na poszczególnych etapach edukacyjnych

Wychowanie przedszkolne

Na etapie wychowania przedszkolnego szczególnego znaczenia nabiera umożliwianie dzieciom poznawania siebie i najbliższego otoczenia poprzez zabawę, obserwację, doświadczenie i kontakt z osobami wykonującymi różne zawody.

Działania powinny sprzyjać:

- odkrywaniu zainteresowań i mocnych stron dziecka;
- rozwijaniu samodzielności, sprawczości i odpowiedzialności;
- poznawaniu zawodów obecnych w najbliższym otoczeniu;
- budowaniu pozytywnego stosunku do pracy;
- rozwijaniu ciekawości poznawczej;
- kształtowaniu umiejętności współpracy i komunikowania się.

Preorientacja zawodowa na tym etapie nie polega na ukierunkowywaniu dziecka na wybór określonego zawodu, lecz na tworzeniu doświadczeń stanowiących podstawę późniejszego poznawania siebie i świata pracy.

Klasy I–III szkoły podstawowej

Uczniowie klas I–III potrzebują przede wszystkim możliwości poznawania różnorodności świata zawodów oraz dostrzegania związku między własnymi zainteresowaniami, nauką i aktywnością człowieka.

Istotne jest:

- rozwijanie umiejętności nazywania własnych zainteresowań i mocnych stron;
- budowanie poczucia kompetencji i wiary we własne możliwości;
- poznawanie różnych zawodów i ich znaczenia społecznego;
- kształtowanie szacunku do pracy własnej i innych osób;
- dostrzeganie związku między nauką, zdobywanymi umiejętnościami a przyszłym funkcjonowaniem człowieka;
- rozwijanie współpracy, odpowiedzialności i samodzielności.

Klasy IV–VI szkoły podstawowej

Na tym etapie wzrasta znaczenie świadomego poznawania własnych zasobów oraz konfrontowania zainteresowań i uzdolnień z różnymi obszarami aktywności edukacyjnej i zawodowej.

Uczniowie potrzebują możliwości:

- pogłębiania wiedzy o własnych zainteresowaniach, uzdolnieniach, możliwościach i ograniczeniach;
- poznawania różnych grup zawodów i środowisk pracy;
- dostrzegania zmian zachodzących w świecie zawodów;
- rozwijania kompetencji społecznych, cyfrowych, organizacyjnych i przedsiębiorczych;
- zdobywania doświadczeń poprzez projekty, zadania praktyczne i bezpośredni kontakt ze światem pracy;
- uczenia się wyznaczania celów i planowania własnych działań;
- rozwijania świadomości znaczenia uczenia się przez całe życie.

Klasy VII–VIII szkoły podstawowej

W klasach VII–VIII potrzeby uczniów są bezpośrednio związane z koniecznością podjęcia pierwszej istotnej decyzji dotyczącej dalszej ścieżki edukacyjnej.

Szczególnego znaczenia nabiera zatem:

- pogłębiona analiza własnych zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji, wartości i możliwości;
- poznanie różnych ścieżek kształcenia po ukończeniu szkoły podstawowej;
- rzetelna wiedza dotycząca liceów ogólnokształcących, techników oraz branżowych szkół I stopnia;
- poznawanie zawodów i kwalifikacji możliwych do uzyskania w ramach kształcenia zawodowego;
- poznawanie zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i krytycznej oceny informacji edukacyjnych i zawodowych;
- poznawanie współczesnego rynku pracy oraz zmian wynikających m.in. z rozwoju technologii;
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i tworzenia alternatywnych planów działania;
- możliwość korzystania z indywidualnego wsparcia w sytuacji trudności z wyborem dalszej ścieżki kształcenia.

3. Uwarunkowania realizacji programu w roku szkolnym 2026/2027

Planowanie działań w roku szkolnym 2026/2027 wymaga uwzględnienia dynamicznych zmian zachodzących zarówno w systemie edukacji, jak i na rynku pracy.

Rozwój nowych technologii, automatyzacji i sztucznej inteligencji powoduje zmianę sposobu wykonywania wielu zawodów oraz pojawianie się nowych specjalizacji. Z tego względu szczególnego znaczenia nabiera rozwijanie kompetencji umożliwiających uczniom elastyczne reagowanie na zmiany, uczenie się przez całe życie, krytyczne analizowanie informacji oraz odpowiedzialne wykorzystywanie nowych technologii.

Istotnym uwarunkowaniem programu jest również potrzeba zwiększania wiedzy uczniów i rodziców o kształceniu zawodowym. W działaniach doradczych należy przedstawiać różne ścieżki edukacyjne jako równoprawne możliwości dalszego rozwoju, uwzględniając zainteresowania, predyspozycje i plany konkretnego ucznia, a nie stereotypowe postrzeganie poszczególnych typów szkół.

W roku szkolnym 2026/2027 szczególne znaczenie będzie miało również zwiększanie udziału uczniów w działaniach praktycznych pozwalających na bezpośrednie poznawanie środowiska pracy, zawodów i różnych możliwości kształcenia. Służyć temu będą m.in. wizyty zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów, współpraca z pracodawcami, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe oraz Branżowymi Centrami Umiejętności.

4. Wnioski z diagnozy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy przyjmuje się, że w roku szkolnym 2026/2027 działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego powinny:

1. mieć charakter ciągły i obejmować wszystkie etapy edukacyjne – od wychowania przedszkolnego do klasy VIII;
2. być dostosowane do wieku, możliwości rozwojowych oraz indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów;
3. w większym stopniu wykorzystywać doświadczenia praktyczne i bezpośredni kontakt ze światem zawodów;
4. umożliwiać uczniom poznawanie własnych zasobów, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji i wartości;
5. rozwijać kompetencje przyszłości, w szczególności umiejętność współpracy, komunikacji, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, samodzielności i elastycznego reagowania na zmiany;
6. uwzględniać wpływ technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji na edukację, zawody i rynek pracy;
7. zwiększać wiedzę uczniów i rodziców o możliwościach kształcenia zawodowego oraz różnych ścieżkach prowadzących do zdobywania kwalifikacji;
8. zapewniać uczniom klas VII–VIII rzetelne wsparcie w wyborze szkoły ponadpodstawowej;
9. wzmacniać współpracę z rodzicami jako osobami mającymi istotny wpływ na decyzje edukacyjno-zawodowe dzieci;
10. rozwijać współpracę szkoły z pracodawcami, szkołami ponadpodstawowymi, instytucjami rynku pracy, Branżowymi Centrami Umiejętności oraz innymi podmiotami wspierającymi doradztwo zawodowe;
11. wykorzystywać pracę projektową i działania interdyscyplinarne jako narzędzia rozwijania kompetencji przydatnych w dalszej edukacji i życiu zawodowym;
12. pozostawiać możliwość elastycznego dostosowania działań do pojawiających się w ciągu roku szkolnego ofert, wydarzeń i potrzeb uczniów.

Wnioski z diagnozy stanowią podstawę do określenia **priorytetów realizacji doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubochni na rok szkolny 2026/2027** oraz do opracowania rocznego kalendarza i szczegółowego harmonogramu działań.

III. PRIORYTETY REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Priorytety Programu realizacji doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubochni na rok szkolny 2026/2027 wynikają z diagnozy potrzeb dzieci i uczniów, założeń Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, aktualnych przepisów prawa oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa.

Szczególne znaczenie nadano działaniom wspierającym podejmowanie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, promocji różnych ścieżek kształcenia, rozwijaniu kompetencji potrzebnych w zmieniającym się świecie oraz zwiększaniu udziału uczniów w działaniach praktycznych.

Priorytet 1. Świadome decyzje edukacyjno-zawodowe uczniów

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest stopniowe przygotowywanie uczniów do podejmowania decyzji dotyczących własnej edukacji i przyszłości zawodowej w oparciu o rzetelną wiedzę o sobie, możliwościach kształcenia oraz rynku pracy.

Szczególnego wsparcia wymagają uczniowie klas VII–VIII, którzy przygotowują się do wyboru szkoły ponadpodstawowej.

Jak będziemy realizować priorytet?

W roku szkolnym 2026/2027 planuje się w szczególności:

- prowadzenie obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII;
- działania umożliwiające uczniom rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron, wartości i predyspozycji;
- przekazywanie aktualnych informacji dotyczących systemu kształcenia i możliwości dalszej edukacji;
- zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- udział w dniach otwartych, targach edukacyjnych i spotkaniach ze szkołami ponadpodstawowymi;
- indywidualne konsultacje dla uczniów mających trudności z wyborem dalszej ścieżki kształcenia;
- rozwijanie umiejętności porównywania dostępnych możliwości i podejmowania decyzji na podstawie wielu źródeł informacji;
- kształtowanie umiejętności tworzenia planu podstawowego oraz alternatywnych wariantów dalszego kształcenia.

Priorytet bezpośrednio realizuje kierunek polityki oświatowej państwa dotyczący wspierania podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Priorytet 2. Promocja kształcenia zawodowego i poznawanie różnych ścieżek edukacyjnych

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest przedstawianie uczniom i rodzicom pełnego obrazu możliwości edukacyjnych po ukończeniu szkoły podstawowej oraz przeciwdziałanie stereotypowemu wartościowaniu poszczególnych typów szkół.

Uczeń powinien wiedzieć, że wybór liceum ogólnokształcącego, technikum lub branżowej szkoły I stopnia powinien wynikać przede wszystkim z jego zainteresowań, predyspozycji, możliwości i planów edukacyjno-zawodowych.

Jak będziemy realizować priorytet?

Planowane działania obejmują:

- prezentowanie oferty liceów, techników oraz branżowych szkół I stopnia;
- przedstawianie możliwości zdobywania kwalifikacji zawodowych oraz kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły zawodowej;
- udział uczniów w dniach otwartych szkół prowadzących kształcenie zawodowe;

- organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- współpracę z pracodawcami oraz przedstawicielami różnych branż;
- organizowanie, w miarę możliwości, wizyt zawodoznawczych w zakładach pracy, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, Branżowych Centrach Umiejętności i innych podmiotach;
- prezentowanie zawodów deficytowych, nowych specjalizacji oraz zawodów rozwijających się wraz ze zmianami technologicznymi;
- przekazywanie rodzicom informacji pozwalających im świadomie wspierać dzieci w wyborze dalszej edukacji.

Realizacja tego priorytetu odpowiada bezpośrednio kierunkowi polityki oświatowej państwa zakładającemu promocję kształcenia zawodowego oraz upowszechnianie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej we współpracy z branżami.

Priorytet 3. Od poznawania zawodów do doświadczania świata pracy

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest zwiększenie udziału dzieci i uczniów w działaniach praktycznych umożliwiających poznawanie zawodów, środowiska pracy oraz rzeczywistych zadań wykonywanych przez przedstawicieli różnych profesji.

Doradztwo zawodowe powinno wykraczać poza przekazywanie informacji i umożliwiać uczniom zdobywanie doświadczeń.

Jak będziemy realizować priorytet?

W zależności od wieku dzieci i uczniów wykorzystywane będą:

- spotkania z przedstawicielami zawodów;
- wizyty i wycieczki zawodoznawcze;
- prezentacje zawodów wykonywanych przez rodziców i osoby ze środowiska lokalnego;
- obserwacja rzeczywistych środowisk pracy;
- warsztaty i zadania praktyczne;
- zabawy tematyczne i odgrywanie ról zawodowych w przedszkolu i młodszych klasach;
- projekty edukacyjne związane ze światem pracy;
- spotkania z absolwentami szkoły prezentującymi własne ścieżki edukacyjne;
- działania realizowane we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi i pracodawcami.

Przy doborze działań pierwszeństwo będą miały przedsięwzięcia możliwe do rzeczywistego przeprowadzenia w warunkach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni i jego otoczenia.

Priorytet 4. Kompetencje przyszłości i świadome korzystanie z nowych technologii

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest uświadamianie uczniom, że przygotowanie do przyszłości zawodowej oznacza nie tylko zdobycie określonego wykształcenia, ale również rozwijanie kompetencji umożliwiających dostosowanie się do zmian.

W działaniach doradczych szczególną uwagę zwraca się na rozwijanie:

- komunikacji;
- współpracy;
- samodzielności;
- odpowiedzialności;
- kreatywności;
- krytycznego myślenia;
- rozwiązywania problemów;
- umiejętności uczenia się;
- kompetencji cyfrowych;
- elastyczności i gotowości do zmiany.

Jak będziemy realizować priorytet?

Działania obejmą m.in.:

- pracę zespołową i projektową;
- rozwiązywanie problemów i sytuacji zadaniowych;
- analizowanie informacji pochodzących z różnych źródeł;
- rozmowy dotyczące wpływu nowych technologii na zawody;
- poznawanie zawodów, które zmieniają się pod wpływem automatyzacji i sztucznej inteligencji;
- uczenie odpowiedzialnego wykorzystywania narzędzi cyfrowych w wyszukiwaniu informacji o szkołach, zawodach i rynku pracy;
- rozwijanie umiejętności weryfikowania informacji generowanych lub odnajdywanych za pomocą narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.

Działania te wspierają realizację kierunku polityki oświatowej dotyczącego higieny cyfrowej, krytycznego myślenia oraz odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.

Priorytet 5. Indywidualizacja wsparcia i dostępność doradztwa zawodowego

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest zapewnienie, aby działania doradcze odpowiadały na zróżnicowane potrzeby, możliwości i sytuację poszczególnych dzieci i uczniów.

Szczegółnej uwagi wymagają uczniowie:

- ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- posiadający orzeczenia lub opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- mający trudności w rozpoznawaniu własnych możliwości;
- przejawiający trudności decyzyjne;
- potrzebujący dodatkowego wsparcia w planowaniu dalszego kształcenia.

Jak będziemy realizować priorytet?

Zakłada się:

- uwzględnianie indywidualnych możliwości ucznia podczas planowania działań;
- współpracę koordynatora WSDZ z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem oraz rodzicami;
- prowadzenie konsultacji indywidualnych;
- wspieranie uczniów w rozpoznawaniu ich mocnych stron;
- dostosowywanie sposobu przekazywania informacji edukacyjno-zawodowych do potrzeb ucznia;
- w razie potrzeby kierowanie ucznia i rodziców do specjalistycznego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Priorytet jest spójny z kierunkiem polityki oświatowej państwa dotyczącym rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewniania skutecznego i spójnego wsparcia we współpracy z rodzicami.

Priorytet 6. Rodzic jako partner w wyborach edukacyjno-zawodowych dziecka

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest zwiększenie świadomości rodziców dotyczącej ich roli w procesie podejmowania przez dziecko decyzji edukacyjno-zawodowych.

Rodzic powinien wspierać dziecko w poznawaniu jego możliwości, pomagać w analizowaniu dostępnych opcji oraz zachęcać do samodzielnego podejmowania decyzji, bez narzucania własnych oczekiwań.

Jak będziemy realizować priorytet?

Planowane działania obejmują:

- przekazywanie rodzicom informacji dotyczących systemu kształcenia;
- informowanie o zasadach rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- udostępnianie informacji o ofercie szkół;
- konsultacje indywidualne;
- włączanie rodziców w spotkania i przedsięwzięcia zawodoznawcze;
- wykorzystywanie wiedzy i doświadczeń zawodowych rodziców jako zasobu wspierającego realizację programu;
- przekazywanie materiałów dotyczących wspierania dziecka w podejmowaniu decyzji;
- współpracę z rodzicami uczniów wymagających indywidualnego wsparcia.

Priorytet odpowiada kierunkowi polityki oświatowej państwa dotyczącym wzmacniania współpracy szkoły z rodzicami.

Priorytet 7. Uczenie się poprzez działanie – interdyscyplinarność i praca projektowa

Co chcemy osiągnąć?

Celem jest umożliwianie uczniom dostrzegania związku pomiędzy wiedzą zdobywaną podczas różnych zajęć szkolnych a jej zastosowaniem w dalszej edukacji, pracy i codziennym życiu.

Doradztwo zawodowe powinno być elementem pracy całej szkoły, a nie wyłącznie zadaniem nauczyciela realizującego zajęcia z doradztwa zawodowego.

Jak będziemy realizować priorytet?

Działania obejmą:

- wskazywanie przez nauczycieli związków nauczanych treści z zawodami i życiem zawodowym;
- realizację projektów łączących wiedzę z różnych przedmiotów;
- organizowanie sytuacji zadaniowych rozwijających planowanie, współpracę i odpowiedzialność;
- prezentowanie uczniom praktycznych zastosowań wiedzy szkolnej;
- wykorzystywanie konkursów, projektów, wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego oraz innych aktywności szkolnych do rozwijania kompetencji;
- zachęcanie uczniów do refleksji nad umiejętnościami zdobywanymi podczas różnych form aktywności.

Priorytet bezpośrednio wspiera realizację kierunku polityki oświatowej państwa dotyczącego rozwijania ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez interdyscyplinarność i pracę projektową.

Oczekiwany efekt realizacji priorytetów

Realizacja przyjętych priorytetów powinna prowadzić do stworzenia spójnego systemu, w którym dzieci i uczniowie nie tylko zdobywają wiedzę o zawodach i możliwościach dalszego kształcenia, lecz stopniowo uczą się poznawać siebie, podejmować decyzje, współpracować, planować własne działania i świadomie korzystać z dostępnych informacji.

Szczególnym efektem działań w roku szkolnym 2026/2027 powinno być zwiększenie świadomości uczniów klas VII–VIII dotyczącej dostępnych ścieżek kształcenia oraz umożliwienie im podjęcia decyzji o wyborze szkoły ponadpodstawowej w oparciu o własne zasoby, rzetelną informację oraz rzeczywiste doświadczenia związane ze światem edukacji i pracy.

Priorytety stanowią podstawę do opracowania **Rocznego kalendarza działań doradczych oraz szczegółowego harmonogramu realizacji programu na poszczególnych etapach edukacyjnych.**

IV. ROCZNY KALENDARZ DZIAŁAŃ DORADCZYCH NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Roczny kalendarz działań doradczych porządkuje najważniejsze przedsięwzięcia planowane w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubochni w roku szkolnym 2026/2027. Stanowi ramowy plan działań i może być modyfikowany w ciągu roku w zależności od potrzeb dzieci i uczniów, organizacji pracy Zespołu oraz dostępności ofert szkół ponadpodstawowych, pracodawców, instytucji rynku pracy, Branżowych Centrów Umiejętności i innych partnerów.

Kalendarz nie obejmuje wszystkich pojedynczych zajęć i treści z zakresu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Działania te są realizowane systematycznie przez nauczycieli, wychowawców i specjalistów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poszczególnych etapów edukacyjnych.

Wrzesień 2026 – „Poznaję siebie i planuję”

Najważniejsze działania:

- przedstawienie nauczycielom założeń Programu realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2026/2027;
- rozpoznanie aktualnych potrzeb uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem klas VII–VIII;
- rozpoczęcie realizacji obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego zgodnie z organizacją pracy szkoły;
- działania dotyczące rozpoznawania zainteresowań, mocnych stron, uzdolnień i predyspozycji;
- przekazanie wychowawcom i nauczycielom informacji dotyczących sposobu realizacji i dokumentowania działań w ramach programu;
- zebranie propozycji rodziców, nauczycieli i partnerów lokalnych dotyczących możliwych spotkań i działań zawodoznawczych.

Główny akcent miesiąca: poznawanie własnych zasobów.

Październik 2026 – „Zawody są wokół nas”

Najważniejsze działania:

- poznawanie zawodów wykonywanych w najbliższym otoczeniu dzieci i uczniów;
- zabawy zawodoznawcze w przedszkolu i klasach młodszych;
- prezentowanie zawodów podczas zajęć przedmiotowych i wychowawczych;
- zaproszenie rodziców lub innych przedstawicieli środowiska lokalnego do prezentowania wykonywanych zawodów;
- rozmowy o tym, jak zmieniają się zawody i dlaczego część profesji wygląda dziś inaczej niż kilkanaście lat temu.

Główny akcent miesiąca: różnorodność zawodów i znaczenie pracy.

Listopad 2026 – „Zobacz, jak wygląda praca”

Najważniejsze działania:

- organizowanie – w miarę możliwości – wizyt i wycieczek zawodoznawczych;
- spotkania z pracodawcami i przedstawicielami różnych zawodów;
- poznawanie lokalnych przedsiębiorstw i instytucji;
- obserwowanie środowiska pracy i zadań wykonywanych na wybranych stanowiskach;
- rozmowy z uczniami po odbytych wizytach: czego dowiedziałem się o zawodzie, jakie kompetencje są w nim potrzebne, co mnie zainteresowało?

Główny akcent miesiąca: bezpośredni kontakt ze światem pracy.

Grudzień 2026 – „Kompetencje, które przydadzą się wszędzie”

Najważniejsze działania:

- realizowanie zadań rozwijających współpracę, komunikację, odpowiedzialność i samodzielność;
- praca projektowa i zespołowa podczas zajęć;
- rozmowy o kompetencjach potrzebnych w różnych zawodach;
- wskazywanie uczniom, że ta sama umiejętność może być wykorzystywana w wielu różnych profesjach;
- rozwijanie umiejętności planowania i dzielenia zadań w grupie.

Główny akcent miesiąca: kompetencje przyszłości.

Styczeń 2027 – „Moje mocne strony – moje możliwości”

Najważniejsze działania:

- podsumowanie pierwszego półrocza w kontekście rozwoju zainteresowań, uzdolnień i umiejętności uczniów;
- ćwiczenia dotyczące samooceny i rozpoznawania własnych zasobów;
- analiza zainteresowań i predyspozycji uczniów klas VII–VIII;
- indywidualne rozmowy z uczniami wymagającymi dodatkowego wsparcia w planowaniu dalszego kształcenia;
- zachęcanie uczniów do refleksji nad tym, czego nauczyli się nie tylko podczas lekcji, ale również poprzez projekty, konkursy, wolontariat, działalność społeczną i własne zainteresowania.

Główny akcent miesiąca: samoświadomość i indywidualne zasoby.

Luty 2027 – „Jaką drogę mogę wybrać?”

Najważniejsze działania:

- zapoznanie uczniów klas VIII z możliwymi ścieżkami kształcenia po ukończeniu szkoły podstawowej;
- porównanie liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia;
- poznawanie możliwości kontynuowania edukacji i zdobywania kolejnych kwalifikacji;
- prezentowanie oferty szkół ponadpodstawowych;
- działania przeciwdziałające stereotypowemu postrzeganiu kształcenia zawodowego;
- przekazanie rodzicom informacji wspierających rozmowy z dzieckiem o wyborze szkoły.

Główny akcent miesiąca: rynek edukacyjny i różnorodność ścieżek kształcenia.

Marzec 2027 – „Poznaj szkołę, zanim ją wybierzesz”

Najważniejsze działania:

- udział uczniów w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych;

- udział w targach i wydarzeniach edukacyjnych, jeśli będą organizowane;
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- poznawanie kierunków kształcenia zawodowego i kwalifikacji;
- w miarę dostępności – działania we współpracy z Branżowymi Centrami Umiejętności;
- analiza ofert szkół przez uczniów klas VIII według ustalonych kryteriów, a nie wyłącznie na podstawie opinii rówieśników.

Główny akcent miesiąca: świadome poznawanie oferty edukacyjnej.

Kwiecień 2027 – „Zawody przyszłości? Zawody w zmianie”

Najważniejsze działania:

- poznawanie zmian zachodzących na rynku pracy;
- rozmowy o wpływie automatyzacji i sztucznej inteligencji na sposób wykonywania różnych zawodów;
- analiza przykładów zawodów, które zmieniły się wraz z rozwojem technologii;
- ćwiczenia w wyszukiwaniu i krytycznej ocenie informacji dotyczących zawodów i rynku pracy;
- odpowiedzialne wykorzystywanie narzędzi cyfrowych i narzędzi opartych na sztucznej inteligencji do poznawania możliwości edukacyjnych i zawodowych;
- rozmowy o znaczeniu uczenia się przez całe życie.

Główny akcent miesiąca: technologia, AI i zmieniający się rynek pracy.

Maj 2027 – „Podejmuję decyzję”

Najważniejsze działania:

- intensyfikacja wsparcia uczniów klas VIII w okresie poprzedzającym rekrutację;
- przypomnienie zasad i terminów rekrutacji do szkół ponadpodstawowych zgodnie z obowiązującym harmonogramem;
- indywidualne konsultacje dla uczniów i rodziców;
- pomoc w analizowaniu wybranych szkół i kierunków;
- tworzenie przez uczniów wariantu podstawowego i alternatywnego dalszego kształcenia;
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i przewidywania ich konsekwencji;
- wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w planowaniu dalszej ścieżki.

Główny akcent miesiąca: odpowiedzialna decyzja edukacyjna.

Czerwiec 2027 – „Co już potrafię i co dalej?”

Najważniejsze działania:

- podsumowanie realizacji działań z zakresu preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego;
- refleksja uczniów nad zdobytymi doświadczeniami i kompetencjami;
- zebranie informacji zwrotnej od uczniów i nauczycieli;

- analiza stopnia realizacji Programu;
- określenie działań, które warto kontynuować lub zmodyfikować;
- sformułowanie wniosków do Programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok szkolny.

Główny akcent miesiąca: podsumowanie, refleksja i ewaluacja.

Działania realizowane przez cały rok szkolny

Niezależnie od miesięcznych akcentów przez cały rok szkolny prowadzone są:

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII zgodnie z planem zajęć;
- treści z zakresu preorientacji zawodowej w wychowaniu przedszkolnym;
- orientacja zawodowa w klasach I–VI w ramach bieżącej pracy dydaktycznej i wychowawczej;
- wskazywanie związków pomiędzy treściami przedmiotowymi a ich praktycznym zastosowaniem i światem zawodów;
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i kompetencji uczniów;
- konsultacje dla uczniów i rodziców – odpowiednio do zgłaszanych potrzeb;
- współpraca koordynatora WSDZ z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- udostępnianie informacji dotyczących szkół, zawodów, rynku edukacyjnego i rynku pracy;
- współpraca z rodzicami;
- współpraca z instytucjami i podmiotami zewnętrznymi;
- wykorzystywanie pojawiających się w ciągu roku wartościowych ofert warsztatów, spotkań, konkursów, dni otwartych i wydarzeń edukacyjno-zawodowych.

Zasada elastyczności kalendarza

Roczny kalendarz ma charakter ramowy. Terminy poszczególnych przedsięwzięć mogą ulec zmianie ze względu na organizację pracy Zespołu, harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, terminy wydarzeń organizowanych przez podmioty zewnętrzne oraz dostępność pracodawców i instytucji współpracujących.

Dopuszcza się również realizację dodatkowych działań, które nie zostały wskazane w kalendarzu, jeżeli odpowiadają celom Programu, potrzebom dzieci i uczniów oraz treściom programowym doradztwa zawodowego.